

ZAŁĄCZNIK 5.**PRZYKŁADY PROJEKTÓW EDUKACYJNYCH****Projekt edukacyjny: Moja miejscowość – miejsce, w którym żyję**

Głównym założeniem projektu jest rozwijanie poczucia tożsamości narodowej przez rozwój tożsamości regionalnej. W rozważaniach na temat edukacji regionalnej nie sposób pominąć roli, jaką odgrywa w niej kultura zarówno w wymiarze historycznym, jak i genetycznym. Przenoszenie treści kulturowych z pokolenia na pokolenie stanowi podstawę „odtworzalności” kultury oraz jej zakorzenienia w przyszłości. Dzieci uczestniczące w kulturze regionalnej „doświadczają własnych tradycji, opowieści, rytuałów, symboli, narzędzi i warunków życia dzięki wspólnym, chociaż podatnym na zmiany i kontestacje, narracjom społecznym”⁵³. Zatem znaczenie tradycji w edukacji regionalnej jest bardzo ważne i niepowtarzalne. W edukacji regionalnej, zwłaszcza w odniesieniu do dzieci w wieku wczesnoszkolnym, niezbędnym elementem w ich rozwoju jest przynależność do miejsca, poznanie swojej „małej ojczyzny”, jej dziejów, kultury, która jest osadzona w społeczności lokalnej. Wprowadzenie najmłodszych w świat życia społecznego we własnym regionie przyniesie wymierne korzyści w zakresie poszerzania wiedzy o regionie, poznania zwyczajów we własnej rodzinie i najbliższym otoczeniu. Wszystkie działania w ramach realizowanego projektu wzbogacają wiedzę uczniów o otaczającej ich rzeczywistości poprzez wskazanie różnych dróg jej poznawania.

Proponowany projekt ma charakter ogólnoszkolny. Adresatami są uczniowie klas I – III.

CELE PROJEKTU:

- rozwijanie wiedzy o kulturze własnego regionu i jej związkach z kulturą narodową;
- nawiązanie kontaktów ze środowiskiem lokalnym w celu wytworzenia bliskich więzi i zrozumienia różnorodnych przynależności człowieka;
- kształtowanie postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego w związku z globalizacją kultury masowej;
- rozbudzenie poczucia przynależności do środowiska lokalnego i regionu;
- kształcenie umiejętności pracy w grupach;
- przygotowanie do samodzielnego poszukiwania informacji na temat swojej miejscowości;
- doskonalenie umiejętności selekcji ważnych informacji;
- poszerzenie zainteresowań i wyobraźni twórczej ucznia;
- rozbudzanie postaw badawczych i innowacyjnych.

METODY PRACY: słowne, oglądowe, problemowe, działalności praktycznej.

CZAS TRWANIA PROJEKTU: miesiąc.

GŁÓWNE ZADANIA**ETAP PIERWSZY**

Wykonanie prezentacji multimedialnych, albumów, gazetek, folderów o miejscu zamieszkania dziecka i jego najbliższej rodzinie.

⁵³ W.J. Burszta, *Świat jako więzienie kultury. Pomyślenia*, Warszawa 2008, s. 24.

Formy realizacji zadania

1. Zbieranie informacji dotyczących miejsca zamieszkania.
2. Selekcjonowanie i wybór informacji potrzebnych do tworzenia albumów i folderów.
3. Zredagowanie z pomocą nauczyciela tekstów.
4. Ekspozycja prac.
5. Przygotowanie prezentacji multimedialnej o walorach przyrodniczych i kulturowych miejscowości i najbliższej okolicy.

ETAP DRUGI

Nagranie filmu o miejscu życia uczniów.

Formy realizacji zadania

1. Opracowanie scenariusza filmu i nadanie tytułu.
2. Zbieranie informacji.
3. Nawiązanie współpracy z najbliższym ośrodkiem telewizyjnym.
4. Realizacja filmu.

ETAP TRZECI

Ogłoszenie i przeprowadzenie konkursu wiedzy o własnej miejscowości.

Formy realizacji zadania

1. Opracowanie regulaminu konkursu.
2. Rozpowszechnienie informacji o konkursie w szkole.
3. Ustalenie składu komisji konkursowej.
4. Zorganizowanie funduszy i zakup upominków dla uczestników konkursu.
5. Ogłoszenie wyników, wręczenie nagród.

ETAP CZWARTY

Prezentacja projektu: Moja miejscowość – miejsce, w którym żyję.

Formy realizacji zadania

1. Przygotowanie scenariusza uroczystości.
2. Wykonanie zaproszeń, dekoracja szkoły.
3. Prezentacja wykonanych zadań.
4. Podsumowanie projektu, ocena.
5. Poczestunek.

SPODZIEWANE EFEKTY:

- integracja społeczności szkolnej i klasowej;

- wzmocnienie związków emocjonalnych ze środowiskiem lokalnym;
- wzrost zainteresowania historią własnej miejscowości i wiedzy o własnym środowisku (przyroda, kultura, tradycja, zajęcia mieszkańców);
- umiejętność współpracy w grupie, wzajemna pomoc w sytuacjach trudnych;
- nabycie umiejętności plastycznych i graficznych;
- umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji;
- pogłębienie zainteresowań uczniów;
- przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze;
- nabycie przez uczniów umiejętności efektywnego poszukiwania właściwych informacji;
- dostrzeganie walorów miejsca, w którym uczniowie mieszkają.

PODSUMOWANIE

Fundamentem edukacji regionalnej stanowiącej nieodłączny element procesu dydaktyczno – wychowawczego jest przeświadczenie, że najskuteczniejszym czynnikiem kształtującym osobowość i postawy ucznia jest nauczanie i wychowanie dziecka oparte na poznawaniu miejsca zamieszkania i jego bogactwa kulturowego. Edukacja regionalna nie powinna być podejmowana jedynie spontanicznie, ale powinna mieć swoje stałe miejsce w edukacji szkolnej. Zdaniem J. Nikitorowicza „najbardziej istotne jest zauważenie i nadanie przez szkołę wartości temu, co jest dziedzictwem rodzinno – lokalnym, aby dziecko mogło na tej podstawie kształtować tożsamość społeczną”.⁵⁴ Przestrzeń „małej ojczyzny” to obszar doniosłych przeżyć i doświadczeń osobistych każdego ucznia, dlatego edukacja regionalna powinna wyjść poza mury szkoły. Praca metodą projektu wyzwała w uczniach aktywność, kreatywność, odpowiedzialność za wykonywane zadania. Warto zatem realizować różnorodne projekty, które są dla ucznia aktywizujące i atrakcyjne.

Projekt edukacyjny: Zdrowe odżywianie to podstawa

We współczesnym świecie istnieje wiele zagrożeń dla zdrowia i życia człowieka ze względu na zanieczyszczone środowisko życia. Proponowana żywność jest często niezdrowa i zmodyfikowana, dlatego rolą nauczycieli jest nauczanie zasad zdrowego stylu życia, zasad prawidłowego odżywiania i wyrabianie nawyków higienicznego spożywania pożywienia. Prawidłowe odżywianie jest bardzo istotne w osiągnięciu prawidłowego rozwoju przez dzieci. Ważna w prawidłowym żywieniu jest świadomość osób dorosłych. Obecnie w wielu domach można zaobserwować liczne błędy żywieniowe dotyczące całych rodzin. W związku ze świadomością tego zjawiska, ważne jest, aby już od najmłodszych lat uczyć w szkole zasad zdrowego odżywiania. Należy przy tym wyrabiać nawyki higieniczne spożywania pokarmów, wskazywać na znaczenie, występowanie i rolę witamin oraz innych składników odżywczych potrzebnych do życia i wzrostu ludzkiego organizmu. Proponowany projekt daje możliwość pokazania dzieciom zalet świadomego odżywiania się, umiejętności dokonywania wyboru pomiędzy tym, co zdrowe i odżywcze, a szkodliwe, choć smaczne oraz, żeby żyć zdrowo należy spożywać zdrowe, ekologiczne, wartościowe pokarmy.

Proponowany projekt ma charakter ogólnoszkolny. Adresatami są uczniowie klas I – III.

⁵⁴ J. Nikitorowicz, *Edukacja regionalna i międzykulturowa*, Warszawa 2009, s. 214.

CELE PROJEKTU:

- poznanie i utrwalenie zasad zdrowego stylu życia, a w szczególności zdrowego odżywiania;
- poznanie znaczenia zdrowego odżywiania oraz zachowania zasad higieny;
- poznanie zawodów, kucharza, lekarza, dietetyka;
- utrwalenie nawyków spożywania owoców, warzyw i nabiału oraz ograniczenie spożywania słodczy;
- wychowanie świadomego konsumenta;
- dostrzeżenie potrzeby estetyki spożywania pokarmów.

METODY PRACY: słowne, oglądowe, działalności praktycznej, problemowe.

CZAS TRWANIA PROJEKTU: jeden tydzień.

GŁÓWNE ZADANIA

DZIEŃ PIERWSZY

Odżywianie a zdrowie.

Formy realizacji zadania

1. Inscenizacja wiersza „Na straganie”.
2. Oglądanie zgromadzonych przez nauczyciela i dzieci produktów spożywczych, warzyw i owoców i nazywanie ich.
3. Zabawa badawcza „Jakie to jest?”. Każdy uczeń ma możliwość oceny walorów smakowych zgromadzonych produktów. Po dokładnym przeprowadzeniu obserwacji i degustacji, uczniowie określają ich cechy charakterystyczne.
4. Oglądanie filmu edukacyjnego „Jedzenie ma znaczenie”. Wypowiedzi dzieci na temat filmu.
5. Wykonanie ludzików z owoców i warzyw. Wystawa prac.

DZIEŃ DRUGI

Witaminki dla całej rodziny.

Formy realizacji zadania

1. Tworzenie piramidy zdrowego żywienia. Dzieci pracują w grupach dopasowując rysunki do odpowiedniego poziomu piramidy.
2. „Gdzie kryją się witaminy?” – kartoniki z nazwą witamin uczniowie dopasowują do określonych produktów zgromadzonych przez rodziców, nauczyciela i dzieci.
3. Tworzenie bajki przez dzieci na temat: „O Zosi i dziadku Witaminku”.

DZIEŃ TRZECI

Mali kucharze.

Formy realizacji zadania

1. Gromadzenie i nazywanie przedmiotów, które są pomocne w pracy kucharza.
2. Czytanie informacji na temat pracy kucharza i naśladowanie czynności, które wykonuje kucharz.
3. Wycieczka do szkolnej kuchni. Rozmowa z personelem na temat przygotowywania posiłków.
4. Wykonywanie czapki kucharskiej z przygotowanych materiałów.

DZIEŃ CZWARTY

Zdrowie na talerzu.

Formy realizacji zadania

1. Spotkanie z ekspertem – dietetykiem.
2. Zabawa badawcza na temat czystości spożywanych owoców. Uczniowie w grupach przyglądają się konkretnym owocom zwracając uwagę na ich czystość.
3. „Mali kucharze”. Uczniowie z nauczycielem wykonują zdrowe kanapki. Degustacja przygotowanych kanapek.

DZIEŃ PIĄTY

Zdrowy styl życia.

Formy realizacji zadania

1. Tworzenie w grupach zasad zdrowego odżywiania.
2. Spotkanie z lekarzem. Rozmowa na temat dbania o zdrowie.
3. Inscenizacja: „Chory uczeń u lekarza”.

SPODZIEWANE EFEKTY:

- poznanie i stosowanie zasad prawidłowego odżywiania się;
- poznanie wartości odżywczych produktów;
- poznanie piramidy zdrowego żywienia;
- stawianie pytań i hipotez przez dzieci;
- stosowanie prawidłowych zasad przygotowywania i spożywania posiłków;
- wzbogacanie słownictwa dzieci;
- zrozumienie konieczności spożywania zdrowej żywności;
- pogłębianie zainteresowań problematyką prozdrowotną;
- rozwijanie umiejętności twórczej realizacji zadań, samodzielności w poszukiwaniu informacji na określony temat;
- rozwijanie aktywności twórczej uczniów;
- doskonalenie sposobów dbania o zdrowie;
- doskonalenie umiejętności pracy w grupie i właściwej organizacji.

PODSUMOWANIE

Edukacja zdrowotna jest to proces, w którym dzieci nabywają umiejętności dbania o zdrowie własne i społeczności, w której żyją. Promowanie i kształtowanie zdrowego stylu życia już od najmłodszych jest bardzo ważne i prowadzi do upowszechniania wiedzy o właściwych zachowaniach zdrowotnych. Realizacja projektu edukacyjnego na ten temat na pewno wzbogaci wiedzę dzieci i umożliwi im nabycie określonych umiejętności oraz prawidłowych przyzwyczajeń i nawyków. Zwiększy świadomość dzieci o zdrowiu i czynnikach zagrażających zdrowiu.

ZAŁĄCZNIK 6.

PROPOZYCJE ZADAŃ EDUKACJI W PLENERZE

Edukacja w plenerze to wartościowy obszar w procesie kształcenia uczniów klas początkowych. Umożliwia uczniom poznawanie, doświadczanie i badanie najbliższego środowiska. Zdobyta wiedza poparta doświadczeniem i refleksją uczniów może być podstawą do dalszych poszukiwań, wzmacniających obszar samodzielnego odkrywania konstruktywnej wiedzy, doskonalenia procesów poznawczych i rozwijania zainteresowań.

Zatem organizowanie edukacji w warunkach naturalnych powinno mieć na względzie projektowanie takich sytuacji, które dostarczają nowych informacji o zróżnicowanej tematyce, zachęcając jednocześnie uczniów do zadawania pytań i poszukiwań. To także sprzyjające warunki do organizowania wielostronnych możliwości zaprezentowania przez uczniów indywidualnych efektów gromadzonej wiedzy. Wymienionym korzyściom odpowiadają zamieszczone poniżej propozycje zadań edukacji w plenerze z przeznaczeniem zarówno do pracy grupowej jak i indywidualnej. Propozycje zadań nawiązują do następującej tematyki: Poszerzamy wiadomości o warstwach lasu, Jesień w sadzie, W parku, Wiosna na łące, Sprawdzamy czystość wody. Zaprezentowana tematyka realizowana w warunkach naturalnych zmierza do osiągnięcia następujących celów:

- zapoznanie uczniów z możliwościami zdobywania wiedzy w warunkach naturalnych;
- doskonalenie procesów poznawczych i myślowych;
- kształtowanie badawczych i twórczych postaw uczniów;
- doskonalenie umiejętności pracy w grupie.

Zaproponowane zadania w poszczególnych zakresach tematycznych edukacji w plenerze przeznaczone są dla uczniów klas III edukacji wczesnoszkolnej. Są tylko propozycjami, które można modyfikować i dostosowywać do potrzeb i możliwości uczniów. Mogą one być również inspiracją do innowacyjnych pomysłów nauczycieli, które umożliwią uczniom wejście w świat i konstruktywne bycie w nim według posiadanych i doskonalonych obszarów inteligencji.

ZAJĘCIA W LESIE

TEMAT: POSZERZAMY WIADOMOŚCI O WARSTWACH LASU

CELE OPERACYJNE. UCZEŃ:

- zna warstwy lasu;
- potrafi rozpoznać i dokonać klasyfikacji podstawowych roślin należących do wybranej kategorii warstwy lasu;
- potrafi w warunkach naturalnych rozpoznać poszczególne części drzew i krzewów;
- umie dokonać pomiaru objętości drzewa i określić jego przybliżony wiek;
- potrafi zdobyte informacje przetworzyć na „język szczegółów i wyobraźni” za pomocą odgrywaną ról i ekspresji plastycznej.

Potrzebne przybory: lupa, metr, przewodnik do oznaczania roślin, kartki oraz przybory do notowania i rysowania, schemat wyrysowany na brystolu.

ZADANIE I

Przy pomocy lupy zaobserwuj skład ściółki leśnej. Przyjrzyj się dokładnie i napisz, co zauważyłeś.

ZADANIE II

Przyjrzyj się krzewom rosnącym w lesie i przy pomocy przewodnika nazwij je. Określ z czego zbudowany jest każdy krzew. Zaobserwuj i napisz charakterystyczne cechy każdej rośliny.

ZADANIE III

Stań obok swojej Pani. Następnie skieruj się w kierunku północnym. Stań pod pierwszym napotkanym drzewem. Zaobserwuj jak wygląda pień, skąd wyrastają gałęzie i co znajduje się na nich. Przyglądając się uważnie narysuj drzewo i zaznacz na nim poszczególne części.

ZADANIE IV

Zmierz miarką centymetrową obwód drzewa i określ jego wiek. W określeniu przybliżonego wieku drzewa może pomóc Ci następujący wzór:

(obwód drzewa podany w centymetrach : 2 + obwód drzewa : 3):2 = przypuszczalny wiek drzewa

ZADANIE V

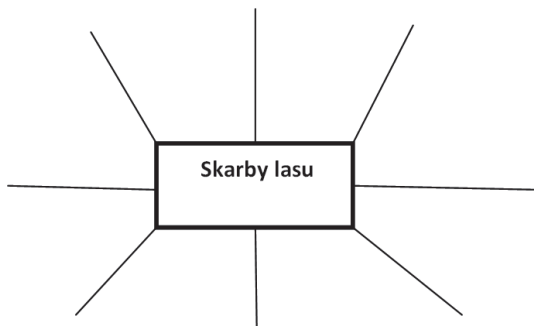
Stańcie pod wybranym drzewem i zastanówcie się, gdyby drzewo mogło mówić, to o czym może nam opowiedzieć. Przedyskutujcie w grupie różne możliwości i w parach zaprezentujcie *dialog drzewa z wędrowcem*.

ZADANIE VI

Dla Pani Jesieni zaprojektuj na kartce szalik w najciekawsze wzory. Wykorzystaj do tego skarby lasu, które można spotkać jesienią. Zbierz je do koszyka, aby w klasie posłużyły Tobie jako pomoce do wyklejenia zaprojektowanego szala.

ZADANIE VII

W narysowanym schemacie wpisz znane Ci skarby lasu.

Z jakich warstw lasu pochodzą wymienione skarby? Przyporządkuj je do następujących kategorii:

Runo

Podszyt

Drzewa wysokie

ZAJĘCIA W SADZIE

TEMAT: JESIEŃ W SADZIE

Zajęcia w sadzie może poprzedzać spotkanie z sadownikiem, który przekaże informacje o swojej pracy oraz uprawie drzew owocowych i stosowaniu zabiegów pielęgnacyjnych.

CELE OPERACYJNE. UCZEŃ:

- zna rodzaje drzew owocowych;
- wymienia podstawowe zabiegi pielęgnacyjne wykonywane w sadzie;
- potrafi wykorzystać modele naturalne owoców do zaprezentowania kompozycji przestrzennej;
- dokonuje pomiaru i obliczeń matematycznych;
- potrafi naśladować dźwiękiem i ruchem wybrane elementy natury.

Potrzebne przybory: kartki oraz przybory do pisania i rysowania, jabłko, liście, metr, sznurek, waga.

ZADANIE I

Wyobraź sobie, że jesteś drzewem owocowym rosnącym w sadzie. Wiesz, czego będziesz potrzebować, aby przetrwać zimę. Napisz list do sadownika, który będzie zawierał wskazówki, w jaki sposób ma pomóc Tobie, aby dotrzeć do wiosny.

ZADANIE II

Ułóż dowolne kompozycje z owoców i opadniętych liści z drzew. Nadaj im tytuł i pomyśl, co możesz o nich powiedzieć.

ZADANIE III

Pomyśl, jak można naśladować ruchem i głosem: szum drzew, dźwięk owadów, fruujące i śpiewające ptaki, siedzące ptaki na gałązce drzewa.

ZADANIE IV

Zmierz obwód trzech drzew i zanotuj ich nazwy. Wyniki zapisz na kartce według wzoru:

Pierwsze drzewo to Obwód pnia wynosi cm.

Drugie drzewo to Obwód pnia wynosi cm.

Trzecie drzewo to Obwód pnia wynosi cm.

Pomyśl, jaki obwód może mieć jeden pień drzewa, który będzie zawierać obwody zmierzonych drzew owocowych. Zaznacz go na sznurku i utwórz z niego przekrój pnia.

ZADANIE V

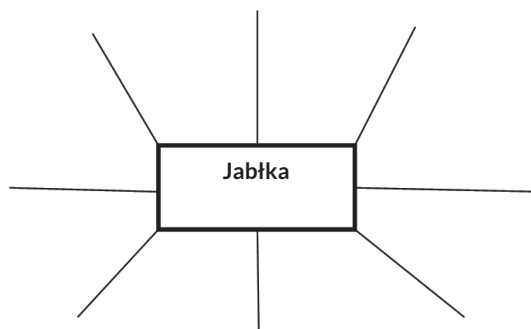
W skrzynce jest 10 kg jabłek. Odważ z niej do drugiej skrzynki dwa razy po 2 kg jabłek. Jak myślisz, ile kilogramów jabłek zostało w skrzynce? Możesz sprawdzić ważąc pozostałe jabłka.

ZADANIE VI

Skoncentruj się na jednym wybranym drzewku owocowym i narysuj go.

ZADANIE VII

Do czego można wykorzystywać jabłka? Swoje pomysły przedstaw na poniższym schemacie.

Podaj wymyślony przez siebie przepis sałatki, w której jednym ze składników będzie jabłko.

ZAJĘCIA W PARKU

TEMAT: W PARKU

CELE OPERACYJNE. UCZEŃ:

- rozpoznaje krzewy i drzewa w parku według charakterystycznych cech;
- dokonuje pomiaru objętości drzew;
- naśladuje ruchem i dźwiękiem odgłosy dochodzące z parku;
- przedstawia plan parku i nowe pomysły jego modyfikacji.

Potrzebne przybory: przewodnik do oznaczania roślin, kartki i przybory do pisania i rysowania, metr.

ZADANIE I

Rozpoznaj za pomocą przewodnika charakterystyczne krzewy rosnące w parku. Podaj ich nazwy. Zaobserwuj różnice pomiędzy krzewem a drzewem.

ZADANIE II

Przyjrzyj się drzewom w parku. Narysuj dwa drzewa, które różnią się od siebie. Zastanów się i napisz jakie są różnice. Odszukaj je w przewodniku i podpisz każde drzewo.

ZADANIE III

Opisz wygląd brzozy zwracając uwagę na korę i jej gałęzie. Postaraj się przekonać koleżanki i kolegów, że brzoza jest dekoracyjnym drzewem upiększającym tutejszy park.

ZADANIE IV

Narysuj plan parku z uwzględnieniem charakterystycznych obiektów znajdujących się w nim. Możesz podać propozycje i pomysły dotyczące zmian, uzasadniając ich wprowadzenie.

ZADANIE V

Zaprojektuj album „Rośliny naszego parku”. Podaj, jaką będzie miał układ i co będzie w nim zawarte.

ZADANIE VI

Zmierz obwód brzozy i dębu. Zanotuj wyniki pomiaru. Które drzewo ma większą objętość i o ile centymetrów?

ZADANIE VII

Wsluchaj się w dźwięki dochodzące z parku. Rozpoznaj i spróbuj odtworzyć je dołączając do tego ruchy, które będą obrazować skąd i od kogo one pochodzą.

ZAJĘCIA NA ŁĄCE

TEMAT: WIOSNA NA ŁĄCE

CELE OPERACYJNE. UCZEŃ:

- rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące na łące;
- dokonuje wnikliwej obserwacji;
- porównuje krajobraz parku z krajobrazem łąki;
- dokonuje pomiarów i klasyfikacji;
- projektuje i planuje czynności w zakresie wykonania albumów.

Potrzebne przybory: lupa, przewodnik roślin, przewodnik zwierząt, kartki i przybory do pisania i rysowania,

ZADANIE I

Korzystając z lupy zaobserwuj rośliny i zwierzęta żyjące na łące. Do rozpoznania oraz nazwania roślin i mieszkańców łąki wykorzystaj przewodnik. Wyniki obserwacji wpisz do tabeli.

	Nazwy roślin i zwierząt			
Rośliny				
Zwierzęta				

- Spośród zaobserwowanych roślin na łące wybierz jedną i narysuj ją. Umotywj swój wybór podając jej charakterystyczne cechy.
- Spośród zaobserwowanych zwierząt żyjących na łące wybierz jedno i przedstaw go na rysunku. Umotywj swój wybór podając jego charakterystyczne cechy.

ZADANIE II

Porównaj krajobraz parku z krajobrazem łąki. Uzupełnij opis wybranymi wyrazami z ramki.

drzew i krzewów, rośliny kwitnące, trawy, zioła, pszczoły, motyle, biedronki

Park i łąka to miejsca, w których można odpocząć. Na łące nie ma i, ale rosną rośliny zielne. Najbardziej popularne rośliny zielne to:,i, Wspaniałą paszę dla

bydła stanowią..... . Roślinami leczniczymi dla ludzi, które często rosną na łące są
 Można z nich robić napary i orzeźwiające herbatki. W parku i na łące możemy spotkać te same
 owady. Najczęściej są to,,, Wiosną na łące i w parku
 jest bardzo kolorowo i przyjemnie.

ZADANIE III

Ułóż wierszyk na temat łąki. Pomyśl również o przedstawieniu go za pomocą gestów i różnych
 akcentów dźwiękonaśladowczych.

ZADANIE IV

Zmierz za pomocą miarki centymetrowej wysokość trawy tymotki, stokrotki, koniczyny i barszczu
 zwyczajnego. Zapisz ich wysokość i narysuj te rośliny w kolejności od najwyższej do najniższej.

ZADANIE V

Odszukaj informacje w *Przewodniku zwierząt* o trybie życia, wyglądzie biedronki. Przekaż informa-
 cje swoim koleżankom i kolegom z klasy.

ZADANIE VI

Zaprojektuj album „Rośliny łąki”. Przedstaw schematycznie swój pomysł, pokazując co będzie za-
 zawierać album i jaki będzie miał układ.

ZADANIE VII

Zaprojektuj album „Zwierzęta łąki”. Przedstaw schematycznie swój pomysł, pokazując co będzie
 zawierać album i jaki będzie miał układ.

ZAJĘCIA W TERENIE

TEMAT: SPRAWDZAMY CZYSTOŚĆ WODY

CELE OPERACYJNE. UCZEŃ:

- rozpoznaje piasek spośród różnych rodzajów gleby;
- wykonuje doświadczenie według podanej instrukcji;
- dokonuje analizy na drodze obserwacji i spostrzeżeń;
- uogólnia spostrzeżenia w postaci zebranych wniosków;
- potrafi odnieść wnioski z doświadczenia do sytuacji życia codziennego.

Potrzebne przybory: 4 pojemniki z otworami w dnie, 4 naczynia, piasek, szmatka nasączona pływem do mycia naczyń, szmatka nasączona olejem, kolorowa bibuła (najlepiej czerwona albo czarna), karty pracy z przygotowanymi zadaniami do wykonania, przybory do rysowania i pisanania.

Zajęcia mogą się odbyć w pobliżu boiska szkolnego bądź poza nim, np. na polanie, łące z możliwością skorzystania z piasku, który będzie konieczny do przeprowadzenia doświadczenia. Uczniowie mogą być

podzieleni na cztery grupy. Każda z nich wykonuje samodzielnie doświadczenie według zamieszczonych poleceń w karcie pracy. Proponuję następujący zestaw poleceń i zadań do wykonania z przeznaczeniem dla poszczególnych grup:

ZADANIA DLA GRUPY I

Pojemnik z otworem w dnie napełnij piaskiem. Pod pojemnik z piaskiem podstaw naczynie. Następnie powoli lej wodę.

ZADANIA DLA GRUPY II

Pojemnik z otworem w dnie napełnij piaskiem. Do środka piasku włóż szmatkę nasączoną płynem do mycia naczyń. Pod pojemnik z piaskiem podstaw naczynie. Następnie powoli lej wodę.

ZADANIA DLA GRUPY III

Pojemnik z otworem w dnie napełnij piaskiem. Pod pojemnik z piaskiem podstaw naczynie. Do środka piasku włóż szmatkę nasączoną olejem. Następnie powoli lej wodę.

ZADANIA DLA GRUPY IV

Pojemnik z otworem w dnie napełnij piaskiem. Pod pojemnik z piaskiem podstaw naczynie. Do środka piasku włóż kolorową bibułę. Następnie powoli lej wodę.

KARTA PRACY

1. Narysuj w tabeli przebieg doświadczenia.

NAPISZ CO UŻYŁEŚ DO DOŚWIADCZENIA	WYKONAJ RYSUNEK
....	

2. Napisz, co się dzieje po dolaniu wody?

.....

.....

.....

.....

3. Jak sądzisz na podstawie doświadczenia, czy istnieje zagrożenie dla wody pitnej w środowisku naturalnym? Jeśli tak, to napisz dlaczego.

.....

.....

.....

4. Podaj przykłady z życia codziennego, które mogą mieć wpływ na zanieczyszczenia wody w środowisku naturalnym.

.....

.....

.....

.....

